

معرفی مکتب شهید سلیمانی به عنوان الگوی تراز انقلاب اسلامی به دانش آموزان

علیرضا کریمی؛ عاطفه عبدی لیفکوئی^۲

چکیده

شهید سلیمانی یک مکتب انسان‌ساز برای دانش‌آموزان می‌باشند؛ پژوهش حاضر حاضر که در طی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲، با مشارکت ۳۷ دانش‌آموز پایه یازدهم انسانی، با هدف آشنایی دانش‌آموزان با مکتب شهید سلیمانی به‌عنوان الگوی تراز انقلاب اسلامی انجام شده است. روش این تحقیق توصیفی-تحلیلی است. نتایج این پژوهش حاکی از آن می‌باشد که شاگردان در سنین ۱۵ الی ۱۷ سالگی تحت تأثیر ادراک رفتار الگوهای مشهور هستند. آن‌ها از مشاهده‌ی رفتار الگوی خود و پیامدهای حاصله از آن یاد می‌گیرند و رفتار می‌کنند. این نتیجه اهمیت محیط اجتماعی و داشتن الگوی صالح و سالم را روشن‌تر می‌نماید. در این عرصه استعانت از مکتب شهید حاج قاسم سلیمانی و شهدا، بهترین راه برای فرهنگ‌سازی و آموزش به‌شمار می‌رود. دانش‌آموزان در این سن معمولاً از افرادی که برایشان اهمیت دارد، الگو می‌گیرند. آن‌ها بیشتر از خانواده، در محیط مدرسه از دوستان خود یاد می‌گیرند. بنابراین تربیت دانش‌آموز تراز انقلاب اسلامی در مدرسه و کلاس درس بیش از هر مکانی دیگری حائز اهمیت می‌باشد.

واژگان کلیدی: الگوی تراز انقلاب اسلامی، شهدای دانش‌آموز، حادثه تروریستی کرمان، مکتب شهید سلیمانی.

۱. کارشناسی ارشد مطالعات فرهنگی، دانشگاه علامه طباطبائی

AlirezaK^{۳۱۷}@gmail.com

۲. دانش‌آموخته دانشگاه فرهنگیان تهران

مقدمه

دانش‌آموزان امروز آینده‌سازان و سرمایه‌های عظیم کشور عزیزمان و همچنین کلید پیشرفت، توسعه و پژوهش‌های علمی کشور هستند؛ بنابراین باید هر شخص به سهم خود برای ارتقای زیرساخت‌ها و بستر لازم تعلیم و تربیت اقدام کند. در این راستا، پس از خانواده، مدرسه پررنگ‌ترین نقش را در تربیت نیروی جوان با سبک الگویی ایرانی-اسلامی دارد. چرا که معلمان نقش اساسی در تربیت دانش‌آموزان دارند و در برخی از موارد از پدر و مادر نیز تأثیرگذارتر هستند. این معلمانند که خواهند توانست در محیط مدرسه و کلاس درس، یک دانش‌آموز را تمام ساحتی پرورش دهند. یک مدرسه تراز انقلاب اسلامی متشکل است از جمع مربیان آگاه که در قالب یک تیم به صورت فرآیندمدار باهدف، روش و اقدامات مشخصی در جهت رشد و تربیت انسان‌هایی خودساخته در مسیر بندگی و منطبق به اهداف انقلاب اسلامی را تربیت می‌کند. این مربیان تحت یک گروه منسجم و بر طبق برنامه و به صورت مستمر با یک مدیریت متمرکز، مسیر تربیتی دانش‌آموزان را از ابتدای ورودی به مدرسه دنبال می‌کنند. در یک مدرسه تراز انقلاب اسلامی سه رکن دانش‌آموز، مربی و خانواده جزو ارکان اصلی هستند و سه مکان خانه، مسجد و مدرسه محل‌های اصلی مأموریت به حساب می‌آیند. در طی مسیر تربیت، افق اصلی فقط و فقط متناسب با آرمان‌های انقلاب اسلامی است و بر طبق فرمایشات مقام معظم رهبری، نسلی که آموزش و پرورش موظف به تربیت آن است و به عبارتی نسل مفید کشورمان به حساب می‌آیند، در این مسیر باید تربیت شوند. امیرالمؤمنین علیه‌السلام هنگامی که مردم را به الگوپذیری از پیامبر فرامی‌خواند، به پاکی و طهارت آن حضرت اشاره می‌کند و می‌فرماید: به پیامبر(ص)، پاک‌ترین و شایسته‌ترین فرد، اقتدا کنید. قطعاً راه و رسم او الگویی است برای الگوظلبنان، و مایه فخر و بزرگی برای کسی که خواهان بزرگواری باشد. و محبوب‌ترین بنده نزد خدا کسی است که به پیامبرش اقتدا کند، و گام بر جای گام او نهد (سیدرضی، ۱۴۱۴ ق: ۲۲۸). در این میان شهید قاسم سلیمانی یکی از بارزترین فرماندهان و مدیرانی بود که با سبک زندگی خود توانست، با ایجاد اعتماد ملی موجب انسجام و وحدت و یکپارچگی در ایران و دیگر ملت‌های مسلمان منطقه شود. از آنجا که مکتب شهید حاج قاسم سلیمانی یک مکتب تخصصی، فقهی، فلسفی یا سیاسی نیست، بلکه یک مکتب تربیتی است؛ خاصیت این مکتب تأثیر بر شخصیت آدمی، جهت‌دهی به رفتار و بینش و انسان‌ساز است. بنابراین بررسی ایشان، می‌تواند به عنوان یک الگو برای موفقیت معرفی گردد و به افراد کمک نماید تا در مسیر تعالی با شاخص‌هایی درست حرکت نمایند و بتوانند در راه سعادت کامیاب شوند. حال با توجه به این‌که تمامی زندگی شهید سلیمانی از بدو پیروزی انقلاب اسلامی و فعالیت‌های ایشان در دوران هشت سال دفاع مقدس و جبهه مقاومت نقش الگویی دارد، این نقش الگویی بودن ایشان، خود می‌تواند زمینه‌ای جهت تحقق پرورش دانش‌آموزان تراز انقلاب اسلامی را فراهم آورد. شناخت اهداف و آرمان‌های والای این سردار همیشه پیروز و ماندگار و تبیین راه او در تقویت جبهه مقاومت باید مورد توجه قرار گیرد که محور فرهنگ شهید سلیمانی عزت، مقاومت و ولایت‌مداری بوده است.

توصیف وضعیت موجود و بیان مسأله

با شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ در کلاس‌های خود مشاهده نمودم که، دانش‌آموزانم به عنوان نوجوانان و آینده‌سازان این کشور، فاقد الگویی ایرانی-اسلامی‌اند. اکثر دانش‌آموزان کلاس، سلبیتی-های غربی را الگوی خود می‌دانستند و کیف‌ها، دفترها، و به طور کلی لوازم التحریر آنان دارای نماد غربی بودند. با مشاهده دقیق‌تر شاگردان پی بردم که بسیاری از اخلاق و منش‌شان نیز صرفاً تقلیدی کورکورانه از عناصر غربی بود. در اذهان برخی از آن‌ها نیز این افکار و عقاید غیراسلامی خطور کرده بود. همکاران نیز علی‌رغم میل به رفع این مشکل، در ارائه راه‌حل کمی سردرگم بودند. لذا برآن شدم طرحی را پایه‌ریزی کنم که در آن دانش‌آموزان، اولیاء و همکاران را به سمت الگویی ایرانی-اسلامی و مکتب شهید حاج قاسم سلیمانی به عنوان الگوی تراز جمهوری اسلامی ایران معرفی کنم. به عنوان یک معلم که بعد از خانواده بیش‌ترین تأثیر را بر شاگردان خواهد گذاشت نباید این ذهنیت در بین دانش‌آموزان ایجاد شود که شهدا افرادی دست‌نیافتنی و فرازمینی بودند، بلکه با تبیین زندگی آن‌ها باید زمینه‌آشنایی شهدا برای نسل جوان فراهم شود و بدانند شهدا افرادی از همین کوچه و خیابان شهرهای خودشان بودند، ولی به دلیل بینش بالای ملی و مذهبی در راه دفاع از کشور و دین خود به مقام والای شهادت رسیدند. دانش‌آموزان در سن نوجوانی به دنبال الگویی برای زندگی فردی و اجتماعی خود هستند و ایجاد زمینه ارتباط با شهدا از بُعد دینی و ملی می‌تواند زمینه معرفی الگوی مناسب برای نوجوانان را فراهم کند.

اهمیت و ضرورت پژوهش

هر کشوری جهت پیشرفت خود به سرمایه‌گذاری بر روی نوجوانان خود بها می‌دهد؛ چرا که این قشر از جامعه، نیروی محرک آینده می‌باشند. الگوپذیری در نوجوانی یک امر اجتناب‌ناپذیر است. در نوجوانی همواره با عواطف و احساساتی تابع هیجانات و گاه افراط مواجه خواهیم بود، یعنی اگر یک نوجوان به چیزی علاقمند می‌شود در حد اوج آن علاقمند می‌شود؛ بنابراین این بُعد افراطی را اگر درست و سالم جهت‌دهی و کنترل کنیم، الگوگیری درستی برای نوجوان به ارمغان آورده‌ایم. نوجوان به لحاظ روحيات و نوع روابط اجتماعی، ناگزیر است گروه‌ها و افرادی را به عنوان الگو بپذیرد. همسالان، هنرپیشگان، ورزش‌کاران، شخصیت‌های سیاسی، مذهبی و ملی الگوهایی هستند که نوعاً نوجوانان به آنان اقتدا می‌کنند. اما آنچه این واقعیت را بیش از همه مسئله‌دار جلوه می‌دهد، الگوپذیری نوجوان از خرده‌هنجارهای غیرمتداول (ناهنجار) اجتماعی و معیارهای ناصوابی است که نوجوانان در انتخاب شخصیت‌های مهم (الگو) زندگی خود در نظر می‌گیرند؛ مسئله‌ای که بیشترین آسیب‌پذیری نوجوان را، که همان بی‌ثباتی در قضاوت‌های ارزشی باشد، رقم می‌زند. دل بستن به شخصیت‌های ناموجه و پیروی از افراد نامطمئن نوجوان را از سعادت و خوشبختی دنیوی و اخروی دور می‌کند طبق نظر پژوهشگران، تزلزل در قضاوت‌های ارزشی نوجوان ریشه در ناپایداری گروه‌های مرجع دوران نوجوانی دارد (شهرآرای،

۱۳۸۴: ۲۰۵-۲۰۴). با توجه به عصر کنونی که عصر ارتباط آسان نوجوانان با سایر ملت‌های غربی‌ست و مدیریت و نظارت بر عملکرد نوجوانان از اهمیت بسزایی برخوردار می‌باشد؛ چرا که الگوها و سلب‌ریتی‌های معانت می‌توانند بدین طریق افکار و عقاید ناسالم و غیر اسلامی خود را به نوجوانان تزریق نمایند. در این بحبویه باید سعی نمود سالم‌ترین و صالح‌ترین الگوهای نمونه اسلام را به فرزندان این کشور معرفی نمود. تعمیق و تحکیم فرهنگ ایثار و شهادت و صیانت از میراث گران‌بهای شهدای والامقام، همواره از مهم‌ترین راهبردهای اولویت‌دار وزارت آموزش و پرورش است و برگزاری یادواره شهدای دانش‌آموزی در این جهت با هدف شناسایی و معرفی شهدای دانش‌آموز به نسل جدید از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. بنابراین طرح معرفی شهدا و مکتب حاج قاسم به جامعه نوجوان دانش‌آموز اقدامی است که می‌تواند فرهنگ ایثار و شهادت را در مدارس زنده نگه دارد. لذا مردم و نسل جوان ما برای رسیدن به قله‌های عزت و سعادت سخت به مکتب و مرام شهید سلیمانی و شهدای انقلاب اسلامی نیاز دارد چون تمامی زندگی این شهید نه تنها برای مردم و جوانان ایران که برای همه افراد در عالم موثر و الگویی بی‌بدیل و مثال‌زدنی است .

ملاحظات اخلاقی

در اقدام پژوهی حاضر، تلاش گردیده است که از یافته‌های معتبر و علمی دیگر محققان استفاده شود و به رسم امانت و پرهیز از سرقت علمی، منابع درون‌متنی و پایان‌متنی ارجاع داده شده است. تمام مستندات مرتبط با سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ در دبیرستان محمدرسول‌الله می‌باشند. همچنین حفظ اعتماد دانش‌آموزان و آگاه نمودن آنان از روند کار در کلیه مراحل اقدام پژوهی رعایت شده است و مدیریت و کادر مدرسه، اولیاء و دانش‌آموزان، انجمن اولیا و مربیان، رابط پژوهش مدرسه و سایر سرگروه‌های آموزشی مرتبط در منطقه نیز در جریان کار پژوهشی اینجانب قرار داشتند.

اهداف پژوهش

در اقدام پژوهی حاضر، اهداف کلی و جزئی ذیل مدنظر قرار گرفته‌اند :

هدف کلی

معرفی شهدای دانش‌آموزان و دانش‌جو معلم حادثه تروریستی کرمان، جهت آشنایی دانش‌آموزان با مکتب شهید سلیمانی به‌عنوان الگوی تراز انقلاب اسلامی

اهداف جزئی

معرفی الگوهای ایرانی اسلامی به دانش‌آموزان با هدف تحقق اهداف سند تحول بنیادین
معرفی شهدای مقاومت به دانش‌آموزان و آشنایی آنان با سبک زندگی شهدا
بسط فرهنگ قرآنی از طریق زنده نگه داشتن فرهنگ ایثار و شهادت و مکتب سلیمانی
آشنایی دانش‌آموزان با جهاد تبیین و بهره‌گیری از جهاد تبیین در شناسایی و اهمیت مکتب سلیمانی

تشکیل انجمن‌ها، کانون‌ها و کارگروه‌های دانش‌آموزی در سطح مدرسه جهت حمایت از شهدای دانش-آموز حادثه تروریستی کرمان
ترغیب دانش‌آموزان به انجام اعمال و کارهای نیک جهت جلب رضایت شهدا
تربیت نیروی انسانی توانمند، مسئولیت‌پذیر و دارای روحیه مشارکت جمعی با تأکید بر فرهنگ جهادی
و آشنا با فتنه‌های تروریستی

سوالات پژوهش

سؤال اصلی

چگونه توانستم با معرفی شهدای دانش‌آموزان و دانشجو معلم حادثه تروریستی کرمان، مکتب شهید سلیمانی را به‌عنوان الگوی تراز انقلاب اسلامی به دانش‌آموزانم معرفی کنم؟

سوالات جزئی

چگونه می‌توانم الگوهای ایرانی-اسلامی را با تکیه بر اهداف سند تحول بنیادین، به دانش‌آموزانم معرفی نمایم؟

چگونه می‌توانم دانش‌آموزانم را با شهدای مقاومت و سبک زندگی شهدا، آشنا سازم؟
چگونه می‌توانم از طریق زنده نگه‌داشتن فرهنگ ایثار و شهادت و مکتب سلیمانی فرهنگ قرآنی را در میان دانش‌آموزانم گسترش دهم؟

چگونه می‌توانم دانش‌آموزانم را با جهاد تبیین و اهمیت مکتب سلیمانی آشنا نمایم؟
چگونه می‌توانم انجمن‌ها، کانون‌ها و کارگروه‌های دانش‌آموزی در سطح مدرسه جهت حمایت از شهدای دانش‌آموز حادثه تروریستی کرمان تشکیل دهم؟

چگونه می‌توانم دانش‌آموزانم را به انجام اعمال و کارهای نیک جهت جلب رضایت شهدا تشویق نمایم؟
راهکارهای تربیت نیروی انسانی توانمند، مسئولیت‌پذیر و دارای روحیه مشارکت جمعی با تأکید بر فرهنگ جهادی و آشنا با فتنه‌های تروریستی کدامند؟

مبانی نظری پژوهش

شهید: واژه شهید به معنای شاهد، گواه و کشته شده در راه خدا آمده است. شهید از ریشه شهد در لغت عرب با مشتقات متعدد در اصل معنی حاضر بودن در یک محل (نقطه مقابل غایب بودن) است. همچنین به معنی کسی که چیزی را با چشم خود دیده و کسی که آنچه را دیده بیان می‌کند، آمده است. در قرآن کریم ۴۵ مرتبه به معنای حضور در یک محل، گواهی و علم به چیزی، اقرار و اعتراف، مشاهده و دیدار، به دست آمدن و حاصل شدن چیزی و آماده به خدمت بودن آمده است

مکتب شهید سلیمانی : بیست و هفتم دی ماه ۱۳۹۸ در حالی که دو هفته از شهادت سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی می گذشت، رهبر انقلاب در نماز جمعه تهران حاضر شدند تا با مردمی که داغدار سردارشان بودند، سخن بگویند. حضرت آیت الله خامنه‌ای در خطبه‌های این مراسم باشکوه از «مکتب حاج قاسم» سخن گفتند و روزهای حضور کم نظیر مردم در تشییع این شهید عزیز را یوم الله خواندند. وقتی رهبر انقلاب تعبیر به مکتب سلیمانی می کنند، منظورشان صرفاً دعوت به شخص پرستی، حتی قهرمان پرستی نیست. ارزش چنین اشخاصی به این است که فانی در مکتب‌اند. در واقع این همان مکتب انبیا و توحید و همان مکتبی است که امام در این عصر احیا کرد و امثال سلیمانی محصول فارغ التحصیل این مکتب‌اند.

فرهنگ شهادت : فرهنگ شهادت عبارت است از: تعیین عاشقانه‌ای که انسان دنیوی را در عبور از حیات مادی به حیات معنوی لقاءالله می‌رساند. فرهنگ شهادت؛ یعنی سازش نکردن با طاغوت‌ها و حکومت‌های ستم، مبارزه با باطل، ایثار، قاطعیت و صلابت در راه عقیده، جهاد و از خود بیرون آمدن و دیگران را بر خود مقدم داشتن.

حادثه تروریستی کرمان : حادثه تروریستی کرمان اشاره به دو انفجاری دارد که در تاریخ ۱۳ دی ۱۴۰۲ مصادف با چهارمین سالگرد ترور شهید قاسم سلیمانی، در مسیر گلزار شهدای کرمان رخ داد. انفجار اول در ساعت ۱۴:۵۰ رخ داد که بر اثر آن ده‌ها نفر زخمی و تعدادی شهید شدند. در ساعت ۱۵:۱۷ در حالی که مردم و نیروهای امدادی در حال کمک به آسیب‌دیدگان و انتقال جانباختگان بودند، انفجار دوم با شدت بیشتری رخ داد.

تربیت نیروی آینده تراز انقلاب اسلامی : رهبر انقلاب در بیانیه گام دوم با تأکید بر این مهم فرمودند: «راه طی شده فقط قطعه‌ای از مسیر افتخارآمیز به سوی آرمان‌های بلند نظام جمهوری اسلامی است. دنباله این مسیر که به گمان زیاد، به دشواری گذشته‌ها نیست، باید با همت و هشیاری و سرعت عمل و ابتکار شما جوانان طی شود. مدیران جوان، کارگزاران جوان، اندیشمندان جوان، فعالان جوان، در همه میدان‌های سیاسی و اقتصادی و فرهنگی و بین‌المللی و نیز در عرصه‌های دین و اخلاق و معنویت و عدالت، باید شانه‌های خود را به زیر بار مسئولیت دهند، از تجربه‌ها و عبرت‌های گذشته بهره گیرند، نگاه انقلابی و روحیه انقلابی و عمل جهادی را به کار بندند و ایران عزیز را الگوی کامل نظام پیشرفته اسلامی بسازند.» طبیعی است که این خواسته‌های بزرگ از جوانان، بدون تربیت و آمادگی و میدان دادن به آن‌ها هیچ‌گاه محقق نخواهد شد.

پیشینه پژوهش

در خصوص ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، شهدای مقاومت و مکتب سلیمانی در مدارس، پژوهش‌هایی صورت پذیرفته که از جمله آن‌ها عبارتند از :

رحمتی، طاهری گودرزی و مهدیان (۱۴۰۳) در تحقیق خود تحت عنوان «طراحی الگوی یاددهی- یادگیری تربیت اخلاقی دانش آموزان مدارس دوره دوم استعدادهای درخشان آموزش و پرورش استان تهران مبتنی بر الگوی ایرانی- اسلامی پیشرفت» به این نتیجه دست پیدا کردند که الگوی ایرانی- اسلامی پیشرفت می‌تواند به عنوان الگویی مناسب در خدمت فرایند یاددهی- یادگیری تربیت اخلاقی دانش آموزان قرار گیرد.

اسماعیل‌زاده و اسماعیل‌زاده (۱۴۰۲) در تحقیقی با عنوان «بررسی نقش مدرسه در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت» به این نتیجه دست یافتند که یکی از ابزارهای فرهنگ‌سازی در جامعه، نهاد آموزش و پرورش است. مدارس مهم‌ترین جز نظام آموزش و پرورش و بعد از خانواده مهم‌ترین پیکره تشکیل- دهنده جوامع انسانی هستند. برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در مدارس می‌توان به دو دسته عوامل اجتماعی و تربیتی اشاره کرد. که از عوامل اجتماعی می‌توان به دیدار با خانواده معظم ایثارگران و شهدا، حضور در آرامگاه شهدا و بیمارستان جانبازان و دیدار دانش‌آموزان با فرماندهان و افراد مؤثر در دفاع مقدس و از عوامل تربیتی می‌توان به نقش سازنده معلمان و مربیان پرورشی، برگزاری یادواره، همایش و اردوهای زیارتی شهدا، انجام کارهای پژوهشی و تحقیقاتی در مورد شهدا اشاره کرد.

فخارتازه‌یزدی و ایماندار (۱۴۰۱) در پژوهشی با عنوان «تبیین شاخص‌های تربیتی در مکتب شهید حاج قاسم سلیمانی» به این نتیجه رسیدند که مکتب شهید سلیمانی مکتبی است که بر پایه‌ی عمل- گرای برنامه‌ریزی می‌شود، پس شاخص تربیتی مطلوب مکتب حاج قاسم عمل‌گرایی است اعتقاد به پیشبرد کارها به صورت جهادی، سخت‌کوشی و مردمی بودن، توجه به مباحث از نگاه عقلانی به برنامه‌ها از دیگر شاخص‌های تربیت مکتب حاج قاسم است.

گردآوری اطلاعات اولیه شواهد ۱

جهت پی بردن به وجود مسئله، شواهدی را در قالب مشاهده، مصاحبه و پرسشنامه جمع‌آوری نمودیم.

مشاهده رفتار

پس از ترور سردار شهید حاج قاسم سلیمانی در سال ۱۳۹۸، اندوهی بزرگی در دل‌های تمام مسلمانان جهان توفان با خشم علیه مستکبران شکل گرفت. دانش‌آموزان نیز در سراسر ایران، هر یک خود راه، یک حاج قاسم خوانند. اما پس از درگیری جهان به ویروس کرونا و به طبع آن تعطیلی آموزش حضوری در کشور، دانش‌آموزان نیز از فضای تربیتی-پرورشی مدرسه دور ماندند. در طی سال‌های اخیر نیز با توجه به افزایش اعتیادهای اینترنتی، آشنا نبودن والدین به تکنولوژی‌های نوین اینترنتی و افزایش محبوبیت برخی از سلبریتی‌های غربی توسط رسانه‌های معاند، مشاهده می‌نمودم که دانش‌آموزانم دچار یک بحران هویتی شده و در شناسایی الگوهای اصیل ایرانی-اسلامی دچار چالش جدی شده‌اند. با مشاهداتی که انجام دادم، تصمیم گرفتم قدم هر چند کوچکی در راستای احیای ارزش‌های اسلامی در کلاس‌م بگذارم. با مشاهداتی که صورت گرفت، دیده شد که نه تنها دانش‌آموزانم دچار ضعف در

الگوگزینی شده‌اند، بلکه همکاران و اولیا نیز مهارت لازمی جهت آشنایی دانش‌آموزان با سبک زندگی منطبق با مکتب سلیمانی را دارا نمی‌باشند. همچنین مطالب آموزشی در این خصوص در کتاب‌های آموزشی مدارس نیز بسیار اندک وجود دارد و دوره‌های آموزش خانواده و ضمن خدمت معلمان نیز در این خصوص دیده نشد.

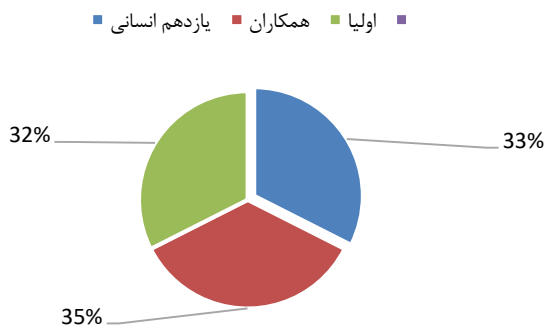
اسناد مربوط به مشاهدات رفتار دانش‌آموزان: عدم آشنایی با الگوهای ایرانی-اسلامی، استفاده از لوازم‌التحریر با نمادهای غربی، الگوپذیری در رفتار و اخلاق از سلبریتی‌های غربی، مشاهده محتوای ساخته شده توسط رسانه‌های بیگانه، عدم آشنایی لازم با کتاب‌های با موضوعات شهادتی.

اسناد مربوط به مشاهدات رفتار همکاران: نداشتن مهارت در زمینه آشنایی دانش‌آموزان با فرهنگ شهید سلیمانی، سپردن این امور صرفاً بر عهده مربیان تربیتی و دبیران دینی.

اسناد مربوط به مشاهدات رفتار اولیا: عدم آگاهی از مهارت‌های فرزندپروری پسا کرونا، عدم آشنایی با نحوه برخورد با نوجوان خود و صرفاً سرزنش نمودن وی، عدم مهارت لازم در معرفی الگوهای مناسب به فرزندان.

در ادامه به بررسی درصد فراوانی مشارکت‌کنندگان خواهیم پرداخت.

شکل ۱: درصد فراوانی مشارکت‌کنندگان

تجزیه، تحلیل و تفسیر داده‌ها

در قرآن کریم واژه «اسوه» سه بار به کار رفته که یک مورد آن درباره پیامبر اسلام (ص) است: «لقد کان لکم فی رسول الله اسوه حسنه...» قطعاً برای شما در (اقتدا به) رسول خدا، سرمشقی نیکو است: برای آن کس که به خدا و روز بازپسین ایمان دارد و خدا را فراوان یاد می‌کند. و دو مورد درباره حضرت ابراهیم و پیروانش.

نیاز به الگو و دلایل آن از دید شهید مطهری

شهید مطهری نیاز به الگو و دلیل آن را این گونه بیان می کنند:

دلیل اول

شناختن انسان کامل یا انسان نمونه از دیدگاه اسلام، از آن نظر برای ما مسلمین واجب است که حکم مدل و الگو و حکم سرمشق را دارد؛ یعنی اگر بخواهیم یک مسلمان کامل باشیم چون اسلام می خواهد انسان کامل بسازد و تحت تربیت و تعلیم اسلامی به کمال انسانی خود برسیم، باید بدانیم که انسان کامل چگونه است سیمای معنوی انسان کامل چگونه سیمائی است و مشخصات انسان کامل چگونه مشخصاتی است تا بتوانیم خود و جامعه خود را آن گونه بسازیم (مطهری، ۱۳۷۹: ۱۵).

دلیل دوم

خصیصه کمال گرایی آدمی او را از درون به حرکت وا می دارد تا خود را به کسانی که مظهر کمالات هستند نزدیک کند و صفات ایشان را اقتباس کرده، آن ها را در شخصیت خود جذب کند.

دلیل سوم

زندگی مشتمل بر قواعدی است که انسان ها مخصوصاً در سنین جوانی مایل هستند آن ها را بیاموزند و بهترین شیوه کار را در تأسی جستن به رفتار و منش افراد مورد قبول خویش می دانند، تا بر این مبنا بتوانند به شخصیت یک مرد یا زن کامل دست یابند (شرفی، ۱۳۷۹: ۲۳).

دلیل چهارم

همان گونه که اگر وسایلی همچون متر، ترازو، عدد، ساعت و دماسنج را از اجتماع انسان ها برگیرند، زندگی دشوار و رنج آور و پر ابهامی به آن ها روی خواهد آورد و در عادی ترین مسائل زندگی سرگردان خواهند شد؛ چنانچه الگوهای انسانی مناسب نیز برای افراد وجود نداشته باشند، جامعه در ابهام و سرگردانی به سر خواهد برد.

در آن صورت، ما برای سنجش رشد و میزان شجاعت و ترس، سخاوت و انصاف، عدالت و علم، فضیلت و تقوا و دیگر صفات عالی و دانی چه باید بکنیم. بر این اساس، الگوی عملی در جریان تعلیم و تربیت جایگاهی اساسی و غیرقابل حذف دارد.

دلیل پنجم

برخلاف آموزش نظری، یادگیری از الگوی عملی بسیار سریع صورت می گیرد. برخلاف آموزش نظری که به صورت مستقیم یاد گیرنده مورد خطاب و آموزش می گیرد و احیاناً باعث فشار ذهنی و روانی بر وی می گردد، در روش یادگیری الگویی، آموزش به شکل غیرمستقیم و بدون هیچ گونه فشار ذهنی واقع می شود. و هم چنین آموزش از طریق الگوی عملی سریع ترین و ساده ترین راه ها برای تربیت و هدایت متربی است. پس راحت ترین راهی که یک زن مسلمان می تواند به حد مطلوب کمال برسد وجود الگو می باشد.

دلیل ششم

گرایش به الگوهای برجسته، افکار انسان را منظم رده، به افکار انسان تمرکز می‌بخشد تا بدین طریق بر بحران هویت که بیش‌تر در جوانی آشکار می‌شود؛ به خوبی فائق آیند. زیرا همگرایی فکری زمانی پدید می‌آید که آدمی در صدد همانندسازی با شخصیتی برتر از خود برآید.

دلیل هفتم

الگو گرایی، انسان را به تعالی روح و همت‌های والا فرا می‌خواند. آشنایی با چنین الگوهای انسان‌ها را به نوعی تحسین و امید می‌دارد و آن‌ها برای دستیابی به منزلت رفیع الگوها، از هدف‌های محدود و زندگی روزمره فراتر رفته، به نوعی حیات معقول و معنوی سوق می‌یابند (همان : ۲۵).

دلیل هشتم

شناخت الگوهای رشید و بالنده موجب به کار افتادن استعدادهای راکد و ظرفیت‌های پراکنده انسان می‌شود. حالت جذب و انجذابی که در پرتو تماس و آشنایی با الگوها به انسان دست می‌دهد چنان نیرومند است که توانایی به جریان انداختن توانایی‌های کنون و بلااستفاده انسان الگوگیرنده را دارد.

دلیل نهم

الگوهای عملی مطلوب و مفید در زمینه‌های گوناگون، انجام کارهای سخت در زمینه‌های متفاوت را تسهیل می‌بخشند.

دلیل دهم

اسوه‌های مطلوب و حسنه عامل پیش‌گیری از انحرافات فکری، رفتاری انسان‌ها می‌شود و روشی برای مقابله با تهاجم فرهنگی غرب می‌باشد. چون غربی‌ها هم با الگوهای بد که به آن‌ها جذابیت هم می‌دهند، به طور ناخودآگاه جوانان را به انحراف می‌کشند.

دلیل یازدهم

وجود الگوهای عملی شایسته در مکتب و نظام فکری اسلام دلیل حقانیت و درستی آموزه‌های آن مکتب است که به طور صریح، امکان پای‌بندی به آموزه‌های آن را اعلام می‌دارد.

به جهت اختصار چند نمونه از الگوهای قرآنی را فهرست‌وار ذکر می‌کنیم:

- * یوسف(ع)، قهرمان مقاومت در مقابل شهوت
- * جوانان کهف، اسوه‌های مهاجرت در راه خدا برای رشد و هدایت
- * اسماعیل(ع)، نماد تسلیم در مقابل فرمان خدا
- * ابراهیم(ع)، الگوی فطرت جویی، عادت‌گریزی و بت‌شکنی
- * نوح(ع)، الگوی پایداری و استقامت در تبلیغ دین
- * ایوب(ع)، قهرمان صبر و تحمل در شدا بد روزگار
- * داود(ع)، نمونه شهامت و شجاعت در مبارزه با طاغوت

قرآن کریم، در همه این موارد می فرماید: «... اینان کسانی هستند که خدا هدایت شان کرده است، پس به هدایت آنان اقتدا کن...»

الگوی تجزیه و تحلیل

تجزیه و تحلیل با مدل استخوان ماهی^۱

مدل استخوان ماهی یک ابزار تصمیم‌گیری و مدیریت کیفیت است که به منظور شناسایی و تجزیه و تحلیل علل و اثرات یک مشکل یا مساله استفاده می‌شود. این مدل به شکل یک نمودار با شاخه‌ها و زیرشاخه‌ها نشان داده می‌شود که به ما کمک می‌کند تا عوامل اصلی و فرعی مسئله را شناسایی کنیم. دکتر کائورو ایشیکاوا^۲ متخصص ژاپنی کنترل کیفیت را منسوب به اختراع نمودار استخوان ماهی می‌دانند. هدف او کمک به کارمندان بود تا از راه‌حل‌هایی که تنها علل مشکلات بزرگ‌تر را مد نظر قرار می‌دهند دوری کنند.

مزایای استفاده از مدل استخوان ماهی

شناسایی دلایل به وجود آمدن یک مشکل

با استفاده از این نمودار، می‌توان به صورت دقیق علل اصلی و فرعی مشکلات را شناسایی کرد و به این ترتیب راه‌حل‌هایی برای آن‌ها پیدا کرد.

پیشگیری از تکرار مجدد مشکلات

نمودار استخوان ماهی به ما کمک می‌کند تا مشکلات را به صورت جامع تجزیه و تحلیل کنیم و عوامل مختلف آن‌ها را بررسی کنیم. این باعث می‌شود تا به راحتی بتوانیم به علت اصلی مشکلات پی برده و مانع از تکرار دوباره آن‌ها شویم.

آشکار سازی نقاط ضعف

این نمودار به صورت واضح نشان می‌دهد که چگونه عوامل مختلف با یکدیگر ارتباط دارند و چگونه یک عامل ممکن است باعث بروز عوامل دیگر شود. این باعث می‌شود تا بتوانیم به صورت جامع‌تری به مشکلات نگاه کرده و نقاط ضعف را شناسایی کنیم.

توسعه محصولات

استفاده از نمودار استخوان ماهی در بهبود خروجی‌ها و توسعه محصولات می‌تواند بسیار کمک‌کننده باشد. با استفاده از این نمودار، می‌توان علل اصلی مشکلات را شناسایی کرده و راه‌حل‌های مناسبی را برای بهبود خروجی‌ها ارائه داد.

پیشرفت در خروجی‌ها

برای استفاده از نمودار استخوان ماهی در بهبود خروجی‌ها و توسعه محصولات، ابتدا باید مشکلات و چالش‌های موجود را شناسایی کنیم. سپس با استفاده از این نمودار، عوامل اساسی که به ایجاد این مشکلات منجر می‌شوند را شناسایی کنیم. سپس با تحلیل و بررسی این عوامل، راه‌حلهایی برای بهبود خروجی‌ها و توسعه محصولات پیدا می‌کنیم.

استفاده از نمودار استخوان ماهی به ما کمک می‌کند تا به شکل ساختارمندتری به مشکلات نگاه کنیم و عوامل مختلف را در نظر بگیریم. این نمودار به ما امکان می‌دهد تا عوامل اصلی را از عوامل فرعی تمیز کنیم و بر روی عوامل اصلی تمرکز کنیم. با تمرکز بر عوامل اصلی، می‌توانیم راه‌حلهایی برای بهبود خروجی‌ها و توسعه محصولات پیدا کنیم.

ما می‌خواهیم شواهد ۱ را بر اساس نمودار استخوان ماهی تجزیه و تحلیل نماییم :

- ۱- مسأله را در قسمت راست کاغذ در سر ماهی می‌نویسیم و آن را با یک دایره محصور می‌کنیم.
- ۲- یک خط مستقیم به سمت چپ که همان ستون فقرات ماهی است را رسم می‌کنیم.
- ۳- ساقه‌ها یا همان تیغ‌های ماهی را با زاویه ۴۵ درجه نسبت به ستون فقرات می‌کشیم.
- ۴- علل مسأله را بررسی و در قسمت انتهایی هر تیغ خواهیم نوشت.
- ۵- هر تیغ شامل شاخه‌های اضافی خواهد بود که محل ثبت جزئیات است.
- ۶- علت‌های پیچیده‌تر را در قسمت انتهایی ستون فقرات و عللی که از پیچیدگی کمتری برخوردار هستند را در قسمت نزدیک به سر ماهی می‌نویسیم.
- ۷- در این نمودار حداقل ۴ علت مشکل باید شناسایی شود.

در این الگو مفاهیم زیر مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند :

مشکل چیست؟ نداشتن الگوی ایرانی-اسلامی توسط دانش‌آموزان و آشنایی آنان با شهادی دانش‌آموزان و دانش‌جو معلم حادثه تروریستی کرمان و مکتب شهید سلیمانی به‌عنوان الگوی تراز انقلاب اسلامی

چه افرادی در این مشکل نقش دارند؟ دانش‌آموزان، همکاران، کادر مدرسه، اولیای دانش‌آموزان.

چه زمانی این مشکل اتفاق افتاد؟ پس از دوران کرونا

چه مکانی شاهد بروز این اتفاق بودم؟ کلاس درس و جامعه

معرفی گروه ارزیاب

امام علی علیه السلام می‌فرماید: **طَلَبُ التَّعَاوُنِ عَلَى إِقَامَةِ الْحَقِّ دِيَانَةٌ وَ أَمَانَةٌ** «درخواست همکاری برای برپا کردن حق، نشانه دیانت و امانت [داری] است». (نهج البلاغه، عیون الحکم والمواعظ، حکمت : ۵۵۶۳).

در ابتدای امر، موضوع معرفی مکتب حاج قاسم سلیمانی به دانش‌آموزان در کارگروه تخصصی مدرسه (متشکل از مدیریت و کادر مدرسه)، بیان گردید؛ با تأیید طرح، موضوع اقدام پژوهی در جلسه مهر ماه شورای دبیران دبیرستان محمدرسول الله مطرح گردید و از تمام همکاران و کادر مدرسه درخواست کردم که علاوه بر یاری اینجانب در پیشبرد اهداف مدنظر، نظرات و تجربیات خود را در این زمینه به بنده ارائه نمایند. همزمان با حادثه تروریستی کرمان نیز، موضوع شهدای دانش‌آموز این حادثه نیز ذهن بنده را به خود مشغول کرد و در جلسه شورای دبیران بهمن ماه نیز این موضوع را با همکاران و کادر مدرسه مشورت کردم. در انجام این اقدام پژوهی، مدیر محترم دبیرستان، کادر مدرسه، رابط پژوهشی، همکاران، دانش‌آموزان، انجمن اولیا و مربیان، والدین، مدیر و معاونین شیفت مخالف و مسئول واحد پژوهش اداره متبوع و ... به نوعی عضو گروه نقاد ما به حساب می‌آیند چرا که ما از تجارب زیسته‌ی همه این بزرگواران در پیشبرد اهداف این طرح استفاده نمودیم.

ارائه و انتخاب راه‌حل

با استفاده از اطلاعات به دست آمده و تجزیه و تحلیل آن‌ها، ابعاد و جوانب مشکل را به‌طور دقیق شناسایی نمودیم و با تکیه بر اطلاعات جمع‌آوری شده و بررسی پیشینه پژوهش و یافته‌های گردآوری شده و مشورت با گروه نقاد به پیدا نمودن راه‌حلی برای تغییر وضعیت موجود پرداختیم.

۱- آموزش مستقیم: در تدریس درس دین‌ورزندگی به‌صورت مستقیم با دانش‌آموز در مورد مکتب حاج قاسم صحبت شود. و سایر الگوهای ایرانی- اسلامی نیز به دانش‌آموزان معرفی شود.

۲- تشکیل انجمن دانش‌آموزی «مکتب سلیمانی» با هدف آشنایی دانش‌آموزان با آرمان‌های حاج قاسم

۳- اکران فیلم ۷۲ ساعت و فیلم‌های مرتبط با زندگی شهید سلیمانی با هدف آشنایی دانش‌آموزان

۴- برگزاری یادواره‌ی شهدای دانش‌آموز حادثه تروریستی کرمان و نصب عکس این شهدا در بُرد کلاس

۵- برگزاری مراسم صبحانه و مجلس زیارت عاشورا و ختم قرآن به نیت حاج قاسم و شهدای حادثه

تروریستی کرمان

۶- اجرای مداحی حاج قاسم توسط دانش‌آموز مستعد مداحی (میم.دال) در سالگرد ایشان

۷- برگزاری مسابقه کتابخوانی با محوریت «کتاب از چیزی نمی‌ترسم» و اهدای جوایز و لوح تقدیر به

برگزیدگان

۸- اجرای تئاتر با موضوع «من هم یک حاج قاسم» در زنگ دین و زندگی

۹- تأکید بر اهمیت شرکت در راهپیمایی روز ۲۲ بهمن و روز قدس جهت سرکوب رژیم صیہونیستی و دشمنان اسلام

۱۰- برقراری ارتباط تصویری با هم دانشگاهی‌های شهید دانشجومعلم «فائزه رحیمی» و آشنایی با خطفکری و آرمان‌های شهید

۱۱- پیشنهاد به مدیریت محترم مدرسه جهت برگزاری اردوی زیارت قبول شهدا

۱۲- پخش شکلات و ارزاق در کلاس به مناسبت سالگرد شهید حاج قاسم سلیمانی

۱۳- شروع درس با یک جمله‌ی زیبا از شهید حاج قاسم سلیمانی

اجرای راه‌حل‌های انتخابی و نظارت بر آنها

در این مرحله از گروه نقاد خواستیم به بر راه‌های انتخابی و مراحل اجرای کار نظارت داشته و در صورت مشاهده نقصی در طرح، به اصلاح کار بپردازند.

۱- معرفی مکتب شهید حاج قاسم سلیمانی و شهدای حادثه تروریستی کرمان در کلاس درس، جلسات اولیا، جلسه با کادر مدرسه و همکاران .

۲- مراجعه به کتابخانه مدرسه و استخراج کتاب‌هایی با موضوعات انقلاب اسلامی و شهدا و برپایی میز مطالعه در سالن مدرسه

۳- اکران دو فیلم «۷۲ ساعت» و «روز صفر» با محوریت مجاهدت‌های شهید سلیمانی در مدرسه .

۴- برگزاری مسابقه کتابخوانی با محوریت کتاب «از چیزی نمی‌ترسم» و اهدای جوایز به نفرات برتر.

۵- پخش ارزاق و برپایی جلسات قرآنی در نمازخانه مدرسه با نیت پیروزی جبهه حق علیه باطل

۶- غبارروبی مزار شهدا

۷- تهیه کتب مناسب با موضوع و ارائه آن در کلاس به دانش‌آموزان و همکاران

۸- برگزاری یادواره شهدا در سطح مدرسه (۲۶ شهید دانش‌آموز حادثه تروریستی کرمان و شهید دانشجومعلم فائزه رحیمی)

۹- تشکیل انجمن دانش‌آموزی «مکتب سلیمانی»

۱۰- ارائه پیشنهاد به مدیریت محترم جهت برگزاری اردو با محوریت آشنایی بیشتر دانش‌آموزان با شهدا

۱۱- ارائه پیشنهاد به معاون پرورشی جهت دعوت از خانواده شهدا به مدرسه

۱۲- معرفی آداب معاشرت و اخلاق شهدای دانش‌آموز، نوجوان و جوان قبل و بعد از جنگ تحمیلی به دانش‌آموزان

۱۳- ارائه سبک زندگی شهدای جوان به عنوان الگویی اصیل و ناب برای دانش‌آموزان

۱۴- مداحی در سالگرد شهید سلیمانی توسط دانش‌آموز مستعد کلاس.

۱۵- استفاده از نظرات (مدیر، همکاران، معاونان و مربیان دبیرستان دخترانه محمدرسول‌الله، رابط پژوهش مدرسه، دانش‌آموزان، اولیا، همکاران سایر مدارس و ...)

گردآوری اطلاعات پس از اجرای راه حل (شواهد ۲)

پژوهشگر پس از اجرای راه حل مطلوب خود که ادعا دارد با اجرای آن وضعیت مطلوب حاصل گردیده، باید ملاک‌هایی را جهت اثبات ادعای خود ارائه دهد. در این مرحله پس از اجرای راه‌حل‌های پیشنهادی، برای گردآوری اطلاعات از روش‌های استفاده شده در شواهد ۱ استفاده نمودم.

۱- مشاهده فعالیت‌های مربوط به همکاران و دانش‌آموزان

۲- پرسشنامه

تحقق اهداف مورد نظر

با توجه به هدف این پژوهش که دستیابی به اهداف جزئی :

- معرفی الگوهای ایرانی اسلامی به دانش‌آموزان با هدف تحقق اهداف سند تحول بنیادین
- معرفی شهدای مقاومت به دانش‌آموزان و آشنایی آنان با سبک زندگی شهدا
- بسط فرهنگ قرآنی از طریق زنده نگه داشتن فرهنگ ایثار و شهادت و مکتب سلیمانی
- آشنایی دانش‌آموزان با جهاد تبیین و بهره‌گیری از جهاد تبیین در شناسایی و اهمیت مکتب سلیمانی
- تشکیل انجمن‌ها، کانون‌ها و کارگروه‌های دانش‌آموزی در سطح مدرسه جهت حمایت از شهدای دانش‌آموز حادثه تروریستی کرمان
- ترغیب دانش‌آموزان به انجام اعمال و کارهای نیک جهت جلب رضایت شهدا
- تربیت نیروی انسانی توانمند، مسئولیت‌پذیر و دارای روحیه مشارکت جمعی با تأکید بر فرهنگ جهادی و آشنا با فتنه‌های تروریستی

بوده است، یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که اقدامات انجام شده مؤثر بوده است. یافته‌های این پژوهش با پژوهش‌های انجام شده توسط رحمتی، طاهری گودرزی و مهدیان (۱۴۰۳) در یک راستا بود و یافته‌های این اقدام پژوهی نشان داد که آگاهی از الگوهای برتر ایرانی-اسلامی که همان شهدا هستند با انجام رفتارهای منطبق با تراز انقلاب اسلامی توسط دانش‌آموزان ارتباط دارد.

ارزشیابی تأثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار آن

از مقایسه شواهد ۱ با شواهد ۲ ما ارتقای فرهنگ اسلامی و الگوپذیری دانش‌آموزان از الگوهای ایرانی-اسلامی را درک می‌کنیم. همچنین راه‌حل‌های بکاررفته موجب رشد مشارکت‌کنندگان در زمینه‌های متفاوتی شده است. با نظرسنجی که در پایان سال تحصیلی از گروه مشارکت‌کننده در فضای مجازی شاد مصاحبه حضوری انجام شد، آن‌ها رضایت خود را از اجرای این طرح بیان نمودند.

نتیجه‌گیری

بررسی یافته‌های این تحقیق بیانگر آن است که شاگردان در سنین ۱۵ الی ۱۷ سالگی تحت تأثیر ادراک رفتار الگوهای مشهور هستند. آن‌ها از مشاهده‌ی رفتار الگوی خود و پیامدهای حاصله از آن یاد

می‌گیرند و رفتار می‌کنند. این نتیجه اهمیت محیط اجتماعی و داشتن الگوی صالح و سالم را روشن‌تر می‌نماید. در این عرصه استعانت از مکتب شهید حاج قاسم سلیمانی و شهدا، بهترین راه برای فرهنگ‌سازی و آموزش به‌شمار می‌رود. دانش‌آموزان در این سن معمولاً از افرادی که برایشان اهمیت دارد، الگو می‌گیرند. آن‌ها بیشتر از خانواده، در محیط مدرسه از دوستان خود یاد می‌گیرند. بنابراین تربیت دانش‌آموز تراز انقلاب اسلامی در مدرسه و کلاس درس بیش از هر مکانی دیگری حائز اهمیت می‌باشد.

ارائه یافته‌ها

نتایجی که پس از اجرای این طرح حاصل گردید به شرح ذیل می‌باشد :

در طی این پژوهش موفق شدم الگوهای

پیشنهادات

به مسئولین پیشنهاد می‌شود :

- فرهنگ‌سازی در میان مدیران ارشد و آگاه‌سازی آنان در خصوص حمایت و پشتیبانی از اجرای طرح‌های شهدایی
- برگزاری جلسات ضمن خدمت برای همکاران؛ جهت افزایش آگاهی همکاران از خلیات و روحیه‌ی یک نوجوان
- برقراری ارتباط با بنیاد شهید و امور ایثارگران و بسیج جهت برگزاری نشست در مورد مکتب حاج قاسم در مدارس
- اجرای فراخوان جذب فرهنگیان علاقه‌مند و مستعد در زمینه تربیت دانش‌آموزان تراز انقلاب اسلامی
- برجسته‌سازی قهرمانان و الگوهای برتر ایرانی-اسلامی به صورت بصری و نمادین

به همکاران و اولیا مدرسه پیشنهاد می‌شود :

- ایجاد همکاری بیشتر معلمان دروس مختلف و تأکید بر مسئله مکتب سلیمانی و الگوسازی برای دانش‌آموزان در کلیه دروس؛ به عنوان مثال دبیر فیزیک در خصوص افتخارات شهید طهرانی مقدم «پدر موشکی ایران»
- دعوت از خانواده شهدای شهر در مدرسه و اجرای نشست با دانش‌آموزان
- ایجاد انگیزه و مشوق برای دانش‌آموزان فعال در انجمن شهید سلیمانی
- برگزاری اردوهای مرتبط مانند بازدید از موزه هوافضا، راهیان نور و ...

به دانش‌آموزان پیشنهاد می‌شود :

- استفاده از لوازم‌التحریر ساخت ایران
- مطالعه و جستجو در مورد سبک زندگی شهدا

- الگو قرار دادن سیره شهدا به عنوان قهرمانان امروز
- توجه به حیل‌های دشمنان در شبکه‌های اجتماعی
- حفظ و صیانت از کشور خود در برابر معاندین به عنوان آینده‌سازان
- برگزاری یادواره شهدا و شرکت در مراسم‌های مربوطه

به اولیا پیشنهاد می‌شود :

- همراهی با فرزندان خود جهت شرکت در یادواره شهدا، تشییع شهدای گمنام و زیارت مزار شهدا
- در هنگام مشاهده رفتار درست از فرزند، تشویق مناسب ارائه شود.
- خودشان الگوی خوبی برای فرزندانشان باشند.

محدودیت‌ها

- عدم همکاری برخی از همکاران دارای درس تخصصی به دلیل کمبود وقت تدریس
- برخی همکاران اینگونه اقدامات را برعهده معاون و مربیان پرورشی می‌دانستند نه معلم
- کمبود فضا برای اجرای برخی از طرح‌ها
- نبود اتاق سینما در مدارس دولتی

فهرست منابع

قرآن کریم

اسماعیل‌زاده، نسرین و اسماعیل‌زاده، نرگس (۱۴۰۲). بررسی نقش مدرسه در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، مجله مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی، دوره ۶، شماره ۶۲.

بیانات مقام معظم رهبری، موجود در سایت www.khamenei.ir

سیدرضی، محمدبن حسین (۱۴۱۴ق). نهج البلاغه، قم: هجرت.

شرفی، محمدرضا (۱۳۷۹). جوان و نیروی چهارم زندگی، ناشر سروش، چاپ اول.

شهرآرای، مهرناز (۱۳۸۴). روان شناسی رشد نوجوان، تهران: علم.

فخارتازه‌یزدی، صدیقه و ایماندار، خدیجه (۱۴۰۱). تبیین شاخص‌های تربیتی در مکتب شهید حاج

قاسم سلیمانی، نخستین همایش ملی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت: شیراز.

قائدرحمتی، الهام؛ طاهری‌گودرزی، حجت و مهدیان، محمد جعفر (۱۴۰۳). طراحی الگوی یاددهی-

یادگیری تربیت اخلاقی دانش آموزان مدارس دوره دوم استعدادهای درخشان آموزش و پرورش استان

تهران مبتنی بر الگوی ایرانی- اسلامی پیشرفت، فصلنامه پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت اسلامی،

دوره: ۳۲، شماره: ۶۲

مطهری، مرتضی (۱۳۷۹). انسان کامل، ناشر صدرا، چاپ ۲۲.

نهج البلاغه